

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 1-ej popołudniu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.
Biuro Redakcji i Ekspedycja ul. Chorążczyzna 31.
Administracja ul. Podwale 3. — Egzemplarze gazety do nabycia w Ekspedycji ul. Chorążczyzna 31, w biurze dzienników S. Sokolowski i Ska Jagiełłowska 7, w biurach dzienników i trafikach. — Listy należy płacić bankowo.
Reklamacje otwarte wolne od opłaty. — Konto P.K.O. Nr. 141.694.
Telefon Redakcji Nr. 178. — Telefon Administracji Nr. 73.

Cena egzemplarza
w miejscu
i na prowincji
20 Mk

PRENUMERATA:

we Lwowie bez dostawy	360— Mk
we Lwowie z dostawą	500— Mk
z przesyłką pocztową w Polsce	600— Mk
z przesyłką pocztową w innych państwach	600— Mk

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej”, Lwów, ulica Podwale 3, w godzinach od 8—2 i 3—7 i biuro S. Sokolowski i Ska, ulica Jagiełłowska 7.

Nawrót do starych tradycji.

Niezmiennie są drogi, któremi chadza sojusz rosyjsko-niemiecki, niezmiennie od całych stuleci, a prowadzą zawsze przez Polskę i zakwestjonowanie jej bytu politycznego jest zawsze sojuszu tego bliższym lub dalszym celem.

Za czasów, gdy Rosja nie nazywała się jeszcze Rosją, gdy istniał dopiero związek przyszłego imperjum w postaci Wielkiego Księstwa Moskiewskiego, na początku szesnastego stulecia nici sojuszu tego zaczynały się już nizać. Już idąc za radami cesarza Maksymiljana I. i wspomagany przezeń rymsztunkiem wojennym zrywał książę Wasyl niedawno z Polską zawarty „pokój wieczysty“.

Istotę niebezpieczeństwa Moskiewskiego trafnie ujmuje król Stefan ostrzegając Stany słowami, które dziś jeszcze na aktualności nic nie straciły: „nieprzyjaciel ten póty pokój dźierży, póki mu potrzeba; należy mu nie tylko pierze wyrwać, aby nie porosły, ale barki strącić; trzeba go odciąć od morza; stamtąd może być posilony praktykami, apparatu heilico, rzemieślniki; trzeba mu te barki odciąć i do końca przyprzeć“.

Dopiero jednak w epoce Piotra Wielkiego i królów pruskich rozwija się, potężnieje i konkretną treścią wypełnia koncepcja, której zarys już w wieku XVI dojrzeli Maksymiljan i Wasyli. Wówczas to w r. 1720 zawarł Piotr Wielki z Fryderykiem Wilhelmem traktat w Poczdamie, w którym zobowiązali się obaj sprzymierzeńcy utrzymywać bez zmiany dotychczasowy ustrój Rzeczypospolitej Polskiej. Gdy się przypomni, że na trzy lata przedtem zmusił Piotr Polskę do redukcji armii swojej do 24 tysięcy — to... to za prawdę, jakby się było na konferencji w Genewie.

Traktat poczdamski po śmierci Piotra Wielkiego odnowił Fryderyk Wilhelm z rządem Katarzyny I., dodając doń jeszcze artykuł o popieraniu elekcji „urodzonego szlachcica polskiego“, odnowił go również z rządem Piotra II. i Anny Iwanowny, tym razem wprowadzając dodatek o „obronie uciskanych współwierzców“. I jeszcze raz traktat ten otrzymał potwierdzenie za Piotra III. w 1762 roku.

Dalszy rozwój sojuszu wyraża się już traktatami rozbiorów.

Jedyny moment załamania się tej niesłychanie prostolinijnej koncepcji — to chwila przymierza polsko-pruskiego, chwila krótka, bolesnym zakończone zgrzytem, po którym rydwan sojuszu wraca znów, z niemą dla obu sojuszników korzyścią, na dawne tory.

I daremnie, już po ostatnim rozbiorze usiłować będzie Henryk Dąbrowski sojusz ten rozerwać, ukazując dworowi berlińskiemu perspektywę zjednoczenia wszystkich ziem polskich pod berłem Hohenzollernów, tak jak daremnie ukazywał będzie Czartoryski Aleksandrowi I. widoki wskrzeszenia całej Polski pod berłem carów za cenę uderzenia na Prusy.

Aleksander I. z Puław, gdzie w r. 1805 walczyć się będą losy świata, pojedzie prosto do Berlina, na grobie Fryderyka II. przysiąc królowi pruskiemu wieczyste przymierze, a gdy w roku 1806 wstrząśnie Napoleon monarchją pruską, gdy głądzi ją niemal z powierzchni świata — to Ale-

ksander pośpieszy w pomoc staremu sojusznikowi z 90 tysięczną armją i Prusy ocali.

Po upadku Napoleona, w myśl dawnych tradycji dokonali sojusznicy nowego podziału Polski i świętem przymierzem sprzysięgli się, nie tylko przeciw wolności świata, lecz i przeciw odrodzeniu Polski.

Wierny tym tradycjom Mikołaj I. szczególną pieczołowitością otaczał serdeczne z dworem berlińskim stosunki, aż otę przyszła rewolucja 1848 r. i wtedy usiłuje uwolniony z więzienia i na rękach ludu noszony Mierosławski porwać rewolucję berlińską i pchnąć przeciw Rosji... Daremnie!

Rewolucja berlińska 1848 r. nie przeciwstawiła się tradycji sojuszniczej królów pruskich, tak jak rewolucja rosyjska 1923 r. nie dała się nakłonić do stworzenia wraz z Polską i małą ententą „jednolitego, antyniemieckiego frontu“, co usiłowały jej insynuować dem. narodowe dzienniki polskie — przeciwnie, rewolucja rosyjska zawarła z Niemcami traktat w Rapallo.

Ale przedtem była chwila, jedyna w dziejach chwila, gdy Rosja i Niemcy potargawszy dawna tradycję, pielegnowaną zarówno przez ostatnich carów, jak przez Bismarcka, rzuciły się na siebie. Był rok 1914.

I przyniósł rezultat przez nikogo z polityków nieoczekiwany, bo pogrom i jednej i drugiej z walczących ze sobą potęg.

Popelniono pomyłkę.

Zmartwychwstała Polska.

Więc dziś rządy komunistyczne Rosji i rządy demokratyczne Niemiec naprawiając popełniony przez królów błąd — nawracają politykę państw swoich na dawne drogi, na szlaki Frotrow i Aleksandrow, Fryderyków i Wilhelmów.

Widowisko niezmiernie interesujące i w perspektywie dziejowej, z lekka tu naszkicowanej, nabierające dla czytelników polskich szczególnie doniosłego znaczenia.

Jakaż siła fatalna wiąże ze sobą te dwa organizmy, idące przez dzieje z hasłem siły przed prawem? Co jest wspólnym interesem łączącym je przez wieki?

Interesem tym jest pochłonięcie Polski, Polski wciśniętej między dwie żądze zaborcze, a ośmielającej się rzucać w dzieje czynniki kultury chrześcijańskiej.

To przeciwstawienie, ten bój toczący się przez stulecia i niezakończony dotąd zdaje się mieć głębsze podłoże, niż zwykły antagonizm polityczny, niż zwykłą walkę o byt.

Dla patrzących na sprawy świata od strony ich moralnej wartości jest tu ścieranie się dwu światopoglądów, dwu w wiecznej ze sobą będących walce zasadniczych pierwiastków bytu.

Kto zwycięży?

H. C.

SEJM WALNY.

Warszawa. (PAT). Sprawozdanie z posiedzenia sejmowego z 25. kwietnia 1922. Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu klub NPR. wniósł interpelację w sprawie zbrodniczej akcji niemieckiej na G. Śląsku.

Na zapytanie p. Gdyka co Rząd uczynił w sprawie zatargu między właścicielami domów i dozorcami w Warszawie, Minister pracy i opieki społecznej Darowski przedstawił akcję podjętą przez Rząd i zaznaczył, że Rząd wobec odmowy komitetu właścicieli domów uzasadnionej tem, że przepisy o nadzwyczajnej komisji rozjemczej rozciągają się tylko na rolnictwo, musi prosić Sejm, aby ważność przepisów o nadzwyczajnej komisji rozjemczej przedłużył na rok 1923 i rozciągnął je również na zatarg z dozorcami domowymi. — Odnosną nowelę Rząd przesłał na ręce Marszałka Sejmu i prosi, aby ją dziś w pierwszym czytaniu przyjęto.

Sejm zgodził się na to i odesłał nowelę do komisji prawniczej z wezwaniem, aby wygotowała swe sprawozdanie w tej sprawie w ciągu dni trzech.

Następnie Sejm przekazał komisjom ustawę o wyłączeniach przemysłowych i handlowych, ustawę w przedmiocie zmiany ustaw niemieckich o sądach przemysłowych i kupieckich ustawę o podniesieniu dodatku za wysługę lat cywilnych funkcjonariuszy państwowych.

P. Poniatowski imieniem komisji administracyjnej przedłożył sprawozdanie o ustawie o gminie wiejskiej, podkreślając, że zbudowana ona jest na trzech głównych zasadach, a mianowicie: że gmina jest wszechstanowa, jednolitą w całym państwie i zbiorową. Ta ostatnia zasada, a mianowicie, czy ma być zaprowadzona gmina wiejska zbiorowa, czy też jednowioskowa, następcza największe trudności. Ostatecznie komisja oświadczyła się za gminą zbiorową. Wprowadzenie tylko do projektu rządowego nowy dział odpowiedzialności dyscyplinarnej władz gminnych, oraz sołtysów, oraz opracowano gminną ordynację wyborczą.

P. Erdman uważa, że ustawa gminna powinna być rozpatrywana tylko łącznie z ustawą o samorządzie powiatowym i wojewódzkim, oraz z ustawą o ustroju władz administracyjnych. — Rząd przedkładając jedynie ustawę o samorządzie gminnym, opóźnia prace ustawodawcze w tej dziedzinie, sama zaś ustawa obecnie przedłożona ma znaczne luki, zwłaszcza w sprawie finansowej. Zdaniem mówcy wobec dużych różnic dzielnicowych ustawy dla całego państwa muszą być dość elastyczne, aby ludność mogła się do nich przystosować.

P. Wajeron oświadcza się za ustawą, chociaż widzi w niej również wiele luk. Mówca wychodzi z założenia, że najprzód należy stworzyć jednostkę najniższą, to jest gminę. Ponieważ wiele artykułów przedłożonej ustawy nie zgadza się z zasadami stronnictwa mówcy, przeto mówca zastrzega sobie poczynienie odpowiednich poprawek w czasie dyskusji szczegółowej.

P. ks. Kowalewski nazywa przedłożoną ustawę elementarzem, na którym ludność nauczy się samorządu. A jeżeli ustawa w ogólnych swoich zarysach jest przedemokratyzowana, a w pewnych szczegółach za mało demokratyczna, to nie jest to jej wada, gdyż w wielu miejscowościach lud nie dorósł jeszcze do samorządu.

P. Sułkowski oświadcza się za terytorjalnością gmin, bo gmina jest zarazem pierwszą częścią administracji państwowej.

P. Matakiewicz wytyka luki finansowe w ustawie, wskazując, że administracja w gminie zbiorowej będzie o wiele droższa i wyraża zdanie, że ustawa w obecnym swym brzmieniu wywołałaby ferment szczególnie w Małopolsce, a zwłaszcza tam, gdzie gminy o nierównym stanie majątkowym miałyby się złączyć.

Mowca sprzeciwia się ustawie i wogóle temu, aby projekt stojący na porządku dziennym, stanowił przedmiot dyskusji szczegółowej. Mowca jest zdania, że Sejm obecny podjął się zbyt dużego zadania, chcąc od razu usunąć wszelkie różnice w trzech dzielnicach Polski.

P. Herz sądzi, że przy tej ustawie umilknąć powinny wszelkie względy partyjne i polityczne. Przedłożony projekt nie jest wprawdzie doskonałym, lecz jest pierwszą drogą do reformy samorządu miejskiego.

Jednolite ustawodawstwo dla samorz. gminnego przyczyni się do zatarcia różnic dzielnicowych. Mówca uskarża się jedynie, że ustawa nie uwzględnia należycie praw robotników.

P. Putek jest zdania, że bez tej ustawy Polska może się jeszcze jakiś czas obejść (!). Sprawę tę należy odłożyć do przyszłego Sejmu. Jeżeli wysuwany jest między innymi argument, że w Kongresówce życie samorządowe nie jest uregulowane, to stwierdzić należy, że wina tego nie spada na Sejm, lecz na Rząd i posłów z Kongresówki, posłowie bowiem z Małopolski poszli drogą jedynie wskazaną mianowicie w drodze trzech nowel do ustaw w sprawach samorządowych uregulować sprawę samorządu gminnego w Małopolsce. Zresztą ustawa ta, bez równoczesnego uchwalenia ustawy o podatkach samorządowych będzie — zdaniem mowcy — świątkiem papieru. W dalszych swych wywodach polemizuje mowca z wywodami pp. Herza i Erdmanna. Na zarzuty p. Herza, który występowanie za gminą jednostkową nazwał wzorowaniem się na stosunkach austriackich, zaznacza mowca, że ustawa o gminie zbiorowej wzoruje się na ustawie rosyjskiej, nadanej dla b. Królestwa Kongresowego. Jest ona jednak o wiele mniej liberalna, niż ustawa wydana w sprawie samorządu gminnego dla reszty b. carstwa rosyjskiego. Wywody swoje zakończył mowca zgłoszeniem następującego wniosku:

Nad projektem ustawy o jednolitym samorządzie gminnym dla całego Państwa, Sejm przechodzi do porządku dziennego, pozostawiając załatwienie tej sprawy przyszłemu Sejmowi. Celem uporządkowania stosunków w samorządzie gminnym na terenie b. Kongresówki Sejm wzywa komisję administracyjną, aby do dnia 14 przedłożyła projekt noweli do dotychczasowej ustawy o samorządzie gmin wiejskich na terenie b. Królestwa Kongresowego.

W głosowaniu wniosek ten odrzucono, a rozprawę szczegółową nad ustawą odroczone.

P. Głabiński uzasadniał następnie nagłość wniosku w sprawie zbrodniczych gwałtów niemieckich na Górnym Śląsku.

Wniosek ten opiewa: Wzywa się Sejm, aby nie ograniczył się do wręczenia Radzie ambasadorów noty, zwracającej jej uwagę na prowokacyjną działalność orgeschowców na G. Śląsku, lecz aby nie spoczął, dopóki rządy sprzymierzone faktycznie nie położą kresu bandyckim metodom politycznym Niemców na G. Śląsku i aby wszelkich dokończył starań dyplomatycznych, aby przejście polskiej części G. Śląska w ręce władz polskich, a części przyznanych Niemcom w ręce odpowiedzialnego rządu niemieckiego nastąpiło jak najszybciej.

Na tem obrady zakończono.

Następne posiedzenie we czwartek o godz. 4. popołudniu.

Na wniosek p. Woźnickiego jako 4-ty punkt porządku dziennego najbliższego posiedzenia sejmowego znajdzie się ustawa o ordynacji wyborczej.

Jeżeli w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy o umorzeniu obligacji 5 proc. długoterminowej pożyczki państwowej z roku 1920. wpłaconej na poczet nadzwyczajnej daniny państwowej. Na jutrzejszym posiedzeniu komisji na porządku dziennym znajduje się referat w sprawie preliminarza budżetowego ministerstwa przemysłu i handlu, na piątkowym zaś posiedzeniu komisji referat o preliminarzu budżetowym ministerstwa poczt i telegrafów. Na posiedzeniu komisji do badania

kryzysu w przemyśle i handlu pod przewodnictwem p. Odyka, przedstawiciel min. skarbu oświadczył, że wnioski p. Szczerkowskiego w sprawie doraźnej pomocy dla bezrobotnych będą w tym tygodniu rozpatrzone przez radę ministrów. Następnie przyjęto wniosek p. Rudnickiego (Z. L. N.) treści następującej: „Rząd przedstawi na najbliższym posiedzeniu komisji dezyderata w sprawie uzgodnienia potrzeb budowlanych z pomocą rządu”.

GENUA.

JASNE STANOWISKO POINCAREGO.

Paryż. (PAT.) — Prezydent ministrów Poincaré na posiedzeniu inauguracyjnym Rady generalnej dep. Mozy oświadczył: Będziemy bronili sprawy francuskiej nieustannie i energicznie niezależnie od kogokolwiek bądź. Traktat rosyjsko-niemiecki zawarty w Rapallo uświęca zbliżenie się dwu państw, które to zbliżenie może się stać groźbą bezpośrednią dla Polski, pośrednią zaś dla Francji.

Opinia publiczna we Francji nie byłaby zaskoczona tem, gdyby ogłoszenie tekstu traktatu w Rapallo pociągnęło za sobą niezwłocznie rozwiązanie konferencji genueńskiej. — Jeżeli delegacja francuska przyłączyła się do pełnej względności uchwały sferowanej pod adresem Niemiec, to jednak niezależnie od tego Francja trzyma się stale swoich zasad poprzednich wykluczających z pod kompetencji konferencji genueńskiej kwestji odszkodowań i rozbrojenia. — Francja cofnie się od współpracy, jeżeli nie będzie mogła zapewnić zwycięstwa swoim poglądom w tej sprawie. Francja pozostanie w Genui jedynie pod warunkiem, że nie poczyni się żadnych ustępstw ani Niemcom, ani Rosji. Mocarstwa sprzymierzone będą musiały zbadać dokładnie sytuację wynikłą z zawarcia układu niemiecko-rosyjskiego i będą musiały wyciągnąć z tego wszelkie konsekwencje, dotyczące zarówno poszanowania traktatu wersalskiego, jak i przyszłości Europy, — oraz utrzymania pokoju.

Prasa francuska popiera zgodnie stanowisko Poincarégo.

MOWA POINCAREGO WYWOŁAŁA KONSTERNACJĘ.

Genua. (PAT.) W. B. K. Podczas, gdy rokowania Lloyd George'a z Barthou zdawały się wprowadzać wyrównanie przeciwności, mowa Poincarégo wywołała jak największą konsternację. Także ponowne przerwanie rokowań z Rosjanami w komisji rzeczoznawców i odroczenie obrad tej komisji na czas nieograniczony, wywołało pewne obawy.

Nie sądzą jednak, by ten incydent mógł skrócić czas trwania konferencji, lecz przeciwnie, przedłuży konferencję.

KREACTWA ROSYJSKIE I ULTIMATUM MOCARSTW.

Genua. 25/4. (PAT.) Komisja rzeczoznawców powołana do rozpatrzenia sprawy rosyjskiej odbyła wczoraj o godzinie 5 po południu posiedzenie, na którym delegaci rosyjscy przedstawili sformułowane na piśmie wyjaśnienia w sprawie sposobu pełnienia wykonania projektów zawartych w sprawozdaniu rzeczoznawców londyńskich. Jak z tego sprawozdania wynika Rosjanie uznali dawniejsze długi rządu carskiego, zaciągnięte przed jesienią 1914 roku, domagając się jedynie udzielenia im moratorium dla spłaty tych długów. — Rosjanie domagają się następnie skreślenia długów wojennych, uznają oni jednak zobowiązania zaciągnięte bądź przez rząd carski, bądź też przez rząd sowiecki pod warunkiem, że zobowiązania te nie podpadają pod kategorię długów wojennych. — Byłym właścicielom i przedsiębiorcom zagranicznym w Rosji daje się możliwość wznowienia działalności bądź w dawniejszych, bądź też w nowych przedsiębiorstwach, pozbawia się ich wszakże prawa domagania się jakichkolwiek odszkodowań z tytułu strat poniesionych. Właścicielom zagranicznym udzieli się w Rosji praw eksploatacji dawniejszych lub nowych przedsiębiorstw, nie będą oni jednak mogli korzystać z praw własności, a nadto rzec się muszą wszelkich pretensji do odszkodowań za poniesione straty. — Wszystkie wyżej wyszcze-

gólnione warunki uzależniają Rosjanie od poprzedniego uznania de iure rządu sowieckiego, oraz od udzielenia przez państwa zagraniczne szerokiego kredytu. — Rzecznicy zadali delegatom rosyjskim szereg pytań celem bliższego wyjaśnienia pewnych kwestji, poczem posiedzenie zamknięto. — Na następnym posiedzeniu rzeczoznawców, które się odbyło bez udziału delegatów rosyjskich postanowiono przedstawić delegacji rosyjskiej kontrapropozycję o charakterze ultimatum, od przyjęcia których rzeczoznawcy uzależnią dalsze prowadzenie rokowań z Rosją.

UZNANIA I PIENIEDZY.

Genua. (AW.) Cziczerin oświadczył przedstawicielom prasy, że wyłącznym celem wszelkich wystąpień i wyjaśnień rosyjskiej delegacji jest uzyskanie uznania sowiecków de iure, oraz pozyskanie pożyczki zagranicznej niezbędnej dla gospodarczej odbudowy Rosji.

POGŁOSKI O ZERWANIU ROKOWAŃ.

Berlin. (PAT.) Jak podała dzienniki z Genui, na posiedzeniu komisji rzeczoznawców, na którym zajmowano się memorjałem rosyjskim, przyszło do żywej wymiany zdań. Rosjanie zażądali 30-letniego moratorium, udzielenia kredytu, uznania rządu sowieckiego de iure i odmówili płacenia długów wojennych. Komisja rzeczoznawców oświadczyła, że na tej podstawie nie będzie mogła pertraktować. Jak donosi „Berl. Tagblatt“ z Genui, w g. 12. w nocy, że wieczorem pojawiły się tam pogłoski o zerwaniu rokowań. Potwierdzenia tych pogłosek dotychczas nie ma.

WYMIANA ZAPATRYWAŃ MIĘDZY LLOYD GEORGE'EM I BARTHOU.

Leafield. (PAT.) „Daily Telegraph“ donosi, że podczas śniadania, wydanego przez Barthou na cześć Lloyd George'a, pomiędzy tymi dwoma mężami stanu nastąpiła wymiana zdań w kwestjach pierwszorzędnej wagi. — Między innymi Lloyd George oświadczył, że Francja i Anglia mogą być uważane za dwa główne filary porządku w Europie, przyczem podkreślił potrzebę dla obu tych państw dojścia do porozumienia, specjalnie w kwestji zawarcia europejskiego układu o nieatakowaniu się wzajemnie państw, oraz kwestji wspólnej polityki, która ma być stosowaną względem Rosji. W odpowiedzi na przemówienie Lloyd George'a Barthou oświadczył, że Francja gotowa byłaby lojalnie stosować się do art. 6. uchwały w Cannes, przewidującego wzajemne zobowiązanie państw nieatakowania, jednakże podkreślił, że podobny układ musi przewidywać ewentualne wprowadzenie w życie gwarancji względem tych, którzyby się odważyli pokój europejski zakłócić, przyczem zaznaczył Barthou, że w związku z tem nie może być poruszona kwestja rozbrojenia. Co się tyczy kwestji rosyjskiej, obaj dyplomaci doszli do jednakowego wniosku, że wraz z innymi zainteresowanymi państwami należy określić wspólną linię postępowania w sprawie zwrotu przez Rosję długów przedwojennych, wojennych, oraz powziąć wspólną decyzję w sprawie uznania sowiecków de iure. Dalej zostało uchwalone, aby odbyło się wspólne posiedzenie rzeczoznawców francuskich i angielskich celem wymiany projektów, przedstawionych przez obie strony. Co się tyczy sprawy odbudowy Rosji, Barthou obiecał, że w przeciągu 48 godzin delegacja francuska złoży wyjaśnienia co do swego punktu widzenia w tej kwestji.

PŁOTKI O WSCHODNIEJ MAŁOPOLSCE.

Paryż. (PAT.) „Echo de Paris“ donosi z Genui, jakoby Lloyd George, który zamierza pozostać tam do dnia 10. maja br., miał zamiar za-

Z komisji sejmowych.

Warszawa. (PAT.) Komisja skarbowo-budżetowa pod przewodnictwem p. Osieckiego przy-

proponować aliantom uregulowanie różnych kwestji, a w szczególności kwestji Wschodniej Małopolski.

O SALWOWANIE PROGRAMU Z CANNES.

Genua. (AW.) L. George oraz kilku członków delegacji angielskiej zostało zaproszonych prywatnie przez Barthou na śniadanie w willi Ragio. Premier ang. i minister franc. w 4 osoby rozważali sprawy bieżące konferencji. Zgodzono się z tem, że konferencja powinna się teraz zająć ustaleniem programu postanowionego w Cannes. Pod tym względem panowała między obu mężami stanu jednorodność poglądów. Sądzą, że L. George rozwił już wszystkie chmury, zawisłe nad konferencją.

STANY ZJEDNOCZONE W KWESTJI DŁUGÓW ROSYJSKICH NIE SĄ ZWIĄZANE DECYZJĄ KONFERENCJI.

Wiedeń. (PAT.) „Neue Freie Presse“ donosi z Genui: Ambasador Stanów Zjednoczonych w Genui odgrywa wyłącznie rolę obserwatora, oświadczył dziś oficjalnie, że Stany Zjednoczone w kwestji długów rosyjskich nie mogą czuć się związane żadną decyzją konferencji genueńskiej. Dług Rosji w Ameryce wynosi 10 milionów dolarów i został zaciągnięty w roku 1916 z termi-

nem 5-cio letnim. — Ponadto zaciągnął rząd Kiereńskiego pożyczkę w Ameryce w roku 1917. — Hild stanowisko to zaznaczył także wobec Schan-cera.

W GOŚCINIE U DELEGACJI POLSKIEJ.

Genua. (AW.) Dnia 24. bm. o 4 popoł. w salach wielkiego teatru delegacja polska wydała przyjęcie na cześć przedstawicieli prasy. Obecnych było kilkuset dziennikarzy z całego świata, którzy mieli tu sposobność zetknąć się osobiście z Ministrem Skirmuntem, oraz członkami delegacji polskiej: Narutowiczem, Zaleskim, Pułaskim, Strassburgerem, Wiemawskim i Targowskim. Organizacja przyjęcia spoczywała w ręku Min. Targowskiego i członków biura prasowego polskiej delegacji. Minister Skirmunt otoczony przez dziennikarzy udzielał wyjaśnień i informacji, dotyczących aktualnych spraw Polski. Bez wątpienia informacje min. Skirmunta znajdują odpowiedni wyraz w prasie europejskiej, która nie grzeszyła dotąd znajomością spraw polskich. Na przyjęciu obecni byli dziennikarze wszystkich narodowości: Francuzi, Anglicy, Amerykanie, Słowacy, Rumuni, dziennikarze krajów bałtyckich, kilku Japończyków, 10 dziennikarzy polskich, oraz kilka pań współpracowniczek delegacji polskiej.

razu przeciw sobie ligę wszystkich innych narodów.

Pakt taki nie zmieniliby nic w położeniu obecnym Rosji i Niemiec, gdyż jasnym jest, że gdyby któreś z tych państw zaatakowało któregośkolwiek ze swych sąsiadów, miałyby przeciw sobie większość, nie śmiem powiedzieć ogół państw Ententy. Zmieniliby on za to całkowicie położenie Francji, Belgii, Małej Ententy i Polski, które od chwili jego zawarcia nie mogłyby już „wyrzucić żadnej presji wojskowej na Niemcy w razie, gdyby te odmówiły spełnienia swych zobowiązań traktatowych, ani uprzedzić we właściwym czasie ofensywy rosyjskiej, przygotowującej się jawnie na froncie Niemna, albo nad granicą Besarabji — a to pod groźbą, że niedawni ich sprzymierzeńcy staną zgodnie po stronie ich ewentualnego wroga“.

„Jednym słowem — kończy autor artykułu — to że Rosja w Genewie zdołała sobie zapewnić już potrzebną jej pomoc ekonomiczną, bez uwzględnienia słusznych żądań Ententy, że Niemcy zapewniły sobie oparcie dwumilionowej, w gotowości wojennej stojącej armji i korzyści ekonomiczne, mogące nagle zrównoważyć wszystkie ich straty, to wszystko żadnego poważnego znaczenia nie posiada w oczach Lloyda Georgea i Szancera. Dają oni do zawarcia układu unieczyniającego a priori porozumienie Francji, Belgii, Małej ententy — i Polski, układu, który bez możliwości jakiegokolwiek oporu wydałby państwa te na łaskę rosyjsko-niemieckiego bloku“.

Na zakończenie podajemy wyjątek z artykułu pomieszczonego w dzienniku paryskim „Temps“ pod tyt.: „Pierwszy owoc Konferencji“. Tym owocem jest naturalnie traktat w Rapallo. „Temps“ domaga się unieważnienia tej umowy, ale i unieważnienie nawet nie zmieni istoty rzeczy. „Zniknie litera traktatu — pisze „Temps“ — ale pozostanie jego duch“.

Traktat ten jest podstawą dla dalszych porozumień politycznych, a nawet militarnych. Niemcy wiedzą, że na razie nie mają w Rosji wiele do uzyskania, ale kwestja wyjaśnia się cudownie, gdy sobie uprzytomnimy, że Niemcy nie chcą uznać swoich granic wschodnich, nie chcą się wyrzec ani utraconej części Górnego Śląska, ani „korytarza“, ani innych terytorjów.

Konferencja miała wzmocnić pokój, a traktat niemiecko-rosyjski jest przygotowaniem do wojny.

Trzeba — kończy „Temps“ — ażeby Francja i Anglja wspólnie stawily czoło niebezpieczeństwu, albowiem trzeba, ażeby Francja, jeżeli ma pozostać sama, podjęła środki zapobiegawcze w odpowiedniej chwili“. Jak widać z powyższego, we Francji nie robią sobie złudzeń i liczą się poważnie z możliwością zupełnie nowego układu sił w Europie.

Na drodze do wojny.

Paryż. (AW.) „Temps“ twierdzi, że przymierze między Moskwą a Berlinem jest równoznaczne wojnie. Przygotowanie do tej wojny potrwa jeszcze jakiś czas, ponieważ przemysł niemiecki musi dostarczyć Rosji dostatecznej ilości amunicji i uporządkować jej koleje.

ZWOLENNICY MESKIEJ POLITYKI.

Paryż. (AW.) Głównymi zwolennikami energicznej akcji przeciw Niemcom są Clemenceau i Panafieu.

PACYFIKACJA CZY ROZZUCHWALANIE.

Genua. (AW.) Na wczorajszym posiedzeniu Bratianu zapytał się L. Georgea, czy ententa jeszcze istnieje. L. George odparł twierdząco i dodał, że może istnieć nadal tylko wtenczas, jeżeli mocarstwa ententy podporządkują się idei pacyfikacji Europy. Cel ten musi być, zdaniem L. Georgea, osiągnięty choćby kosztem obalenia obecnej ententy.

który uznawał, iż traktat w Rapallo czyni dalsze obrady konferencji zupełnie jałowymi, wkrótce ustąpił miejsca pośpiesznej skłonności do najdalej idących kompromisów, tak pisze dalej:

„W mniemaniu niektórych dyplomatów konferencja w Genui za wszelką cenę musi trwać dalej..

Po co? skoro sam przedmiot narad w rzeczywistości już nie istnieje, gdyż traktat niemiecko-rosyjski poraził bezpłodnością wszystkie możliwe umowy z Rosją innych mocarstw.

Po co? Odpowiedź łatwa. P. Lloyd George wyłożył to sam dziennikarzom: aby doprowadzić do ogólno-europejskiego paktu, mocą którego każdy naród, atakujący sąsiada miałby od-

Prasa o konferencji genueńskiej.

Prasa polska jest na ogół poważnie zaniepokojona dotychczasowymi rezultatami zjazdu w Genui.

Jeden „Kurjer Warszawski“ sądzi, że:

„Ostatecznie rozmowy z sowietami trwają i nawet nabierają jakiejś treści. Tylko już bez udziału Niemiec“.

Natomiast „Nowa Reforma“ pisze:

„Konferencja przeżyła tedy swoje pierwsze ciężkie przesilenie i ruszyła dalej. Wypada jednakowoż stwierdzić, że po upływie dwunastu dni obrad rezultaty jej przedstawiają się mizernie. Sprawy rosyjskiej jeszcze ani nie ruszono z miejsca. Ciągłe jeszcze toczy się spór o zasady, na których ma ona być traktowana. W innych zaś kwestjach, jak walutowa, finansowa itp. toczą się debaty przeważnie teoretyczne tylko. Do pierwszego punktu porządku dziennego, ustalonego w Cannes, mianowicie ustalenia i zabezpieczenia pokoju w Europie i odbudowy podstaw zaufania między narodami, nie próbowano dotąd nawet przystępować. Bo i z czem? Jak dotąd, tylko między Niemcami a Rosją „odbudowane zostało zaufanie. Czy jednak przyczyni się ten właśnie fakt do utrwalenia pokoju w Europie, o tem wątpliwości najdalej idące wypowiedzane są z wielu stron“.

„Kurjer Poznański“ ostrzega:

„Wskazywaliśmy już wielokrotnie na to, że angielsko-niemiecki plan odbudowy prowadzi do bardzo groźnych następstw politycznych. Wskazywaliśmy na to, że konferencja genueńska dała już wielkie korzyści sowietom i Niemcom, a dotychczasowy przebieg konferencji pozwala na wyprowadzenie wniosku, że zapowiadają się nowe ustępstwa ze strony Francji i nowe korzyści dla Niemiec“.

„Journal de Połogne“, wyraziwszy zdziwienie, że pierwotny odruch zdrowego rozsądku,

Tajemnicze dzieje Zielonej wyspy.

Od dłuższego czasu dziwne mroki osłaniają przejścia, rozgrywane się w Irlandji. Z głuchych pogłosek, przedostających się do prasy, nabrać można przekonania, iż jest to wulkan, z którego stale wybucha ogniem zięjąca lawa, jak jednak właściwie przedstawia się stan rzeczy w danej chwili, tego nie wiemy. Jedna depesza, pełna niedomówień, głosi o zamachach w Belfaście i w innych miastach; inna o jednodniowym strajku protestującym przeciw rządowi soldateski nad ludnością cywilną — i na tem koniec, choć rozmaitego rodzaju „zaprzyjaźnione“ biura i agencje tak często i chętnie puszczają w ruch sensacyjne wiadomości. Czemże wytłumaczyć ich milczenie właśnie w sprawie Irlandji i tylko

Irlandji? Czyżby stosowano tutaj tak skwapliwie w latach wojny wprowadzaną w czyn metodę niewypuszczania z granic interesowanego państwa niewygodnych depesz? Może — w każdym razie jest to bardzo prawdopodobne. POCO ŚWIAT MA SIĘ DOWIEDZIEĆ, że p. Lloydowi Georgowi pali się grunt pod nogami, że mu brudzą nie tylko dalekie Indie, ale i tak bliska Irlandia.

Londyn. (PAT.) Teleg. Comp. Zapowiedziany strajk generalny w całej Irlandji wybuchł wczoraj. Połączenia telegraficzne i telefoniczne są przerwane. Ruch pociągów zupełnie ustał. Handel i przemysł oraz wszelka praca ustały.

Diesięć lat bezwojennych.

Genua. (PAT.) Największe zainteresowanie z pośród spraw konferencji genueńskiej budzi projekt L. Georgea doprowadzenie do skutku układu wszystkich państw reprezentowanych na konferencji, w którym to układzie państwa zob-

wiązałyby się przez lat 10 wstrzymać się wzajemnie od wszelkich ataków. L. George miał się wyrazić, że nie opuści Genui, póki nie urzeczywistni tego projektu, albowiem od niego zależy przyszłość Europy.

Ze spraw miejskich.

(na) Sekcja III budowlana magistratu odbyła wczoraj posiedzenie, na którym załatwiono kilka spraw ogólniejszego znaczenia. Postanowiono wrócić się do departamentu V. z wezwaniem, aby położył tamę partactwu budowlanemu, uprawianemu przez nieukwalifikowanych murarzy i cieśli.

Przedłożony przez komisję wodociągową wniosek podwyższenia opłaty za wodę na 269 M. za 1 m³ na wzór Krakowa, odesłano do sekcji finansowej. — Zwrócono uwagę na opłakany stan niektórych ulic, n. p. ul. Lindego, która obecnie zamienila się w staw i na ul. Krzywą, która jest istnym bagaem i zwrócono się do kierownika departamentu technicznego, p. Łużyckiego z żądaniem usunięcia tego stanu rzeczy. — Jako delegatów do „Targów wschodnich“ wybrano pp.: Rawskiego, Hauswalda, Matakiewicza, Wczelaka, Murzyńskiego, zaś jako delegatów do komisji reformy administracji miejskiej pp.: Hauswalda, Biernackiego i Hersztala. Zezwolono na ustawienie stolików na ulicy: przed mleczarnią Łamaszewskiej (ul. Romanowicza) za czynszem 6000 M., oraz przed kawiarnią Szkołą za czynszem 1500 M. — Odrzucono sprzeciw dr. Fedaka przeciw przyłączeniu jego realności do nowego zbiornika kanałowego. — Przyjęto do wiadomości sprawozdanie o rekonstrukcji kurtyny teatralnej i znano za uzasadnione przekroczenie kosztorysu tych robót (miały kosztować 447.300 M., a kosztowały 1.169.570 M.) Rozpatrywano sprawę wyboru gruntu pod cementarnię alny dla Lwowa i za jedynego odpowiedni uznano grunta folwarku miejskiego na Zamarstynowie. Sprawa ta ma być jeszcze raz rozpatrzona. — Zwrócono się do r. Thulliego z prośbą, aby na Radzie miejskiej zażądał sprawozdania ekspertów co do budowy nowego wodociągu ze Szkła. — Uchwalono zawiązać komitet „Targów wschodnich“, aby przedłożył plany nowych budynków.

KRONIKA.

Kalendarz: Czwartek, 27 kwietnia. Rz.-kat.: Peregryna w. — Gr.-kat.: Martyna. — Słowiański: Boguła.

— Parami przeważnie występują Święci Patronowie dni kwietniowych — dziś n. p. kalendarz wymienia Kłeta i Marcelina w tej roli. To niby coś na kształt coraz innej co dnia ententy. Może też w owych koalicjach szukać przyczyny niepewnej ciągle aury. Wszak wiemy z doświadczenia, co znaczy ententa: Francuz do lasa, Anglik do Sasa! Tak samo Klet ku słońcu, ku ciepłu by szedł, a tu Marcelin ponury szykuje chłód i chmury. Na razie jednak pierwiastek galijskiej pogody trzyma się, a lloydgeorgowate intrygi chmurnej aury zdają się broń składać. Wręcz odwrotnie, jak w Genui.

— Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się jutro, we czwartek, o godzinie 6 wieczorem w sali posiedzeń Rady m. w ratuszu. Na porządku obrad znalazła się między innymi sprawa dotacji mającej powstać we Lwowie Akademii eksportowej.

— Wydział III. odcinka urzęduje we wtorek, czwartki i soboty od godz. 7:30 do 8:30 wiecz. w lokalu Związku Obrońców Lwowa z listopada r. 1918 przy ul. Ormiańskiej 2, dokąd w sprawach dotyczących III. odcinka tj. ewidencji, krzyża itp. zwracać się należy.

— Pogrzeb dr. Styczyńskiego w Poznaniu odbył się wczoraj. Trumnę otoczoną honorową strażą Sokołów, odprowadziły tysiączne tłumy na miejsce wiecznego spoczynku. Rząd reprezentował Wojewoda poznański i dyrektor dep. V. Ministerstwa S. Z. Krzemieniecki.

Związek lekarzy Rzpłtej Polskiej w celu uczczenia zasług ś. p. dr. Styczyńskiego przeznaczył 50.000 Mk. na stypendjum dla ucznia medycyny Uniwersytetu poznańskiego, pochodzącego o ile możności ze Śląska. Zebraną kwotę doręczono już rektorowi Uniwersytetu. Związek lekarzy wzywa wszystkie Związki i instytucje do składania ofiar na ten sam cel.

— Służba bezpieczeństwa na kolejach. Wydana niedawno instrukcja dla organów policyjnych na kolejach, o której w swoim czasie donieśliśmy, musi spowodować reorganizację służby bezpieczeństwa na kolejach, gdyż ruchomą straż kolejową przy dyrekcjach kolejowych w Małopolsce, której działalność okazała się skuteczną, będzie się musiało zwinąć, a z drugiej strony, wprowadzenie pełnej odpo-

wiedzialności kolei za całość i bezpieczeństwo przesyłek, które naraża skarb kolejowy na wysokie odszkodowania, wymaga zwiększenia ochrony transportów kolejowych. Te momenty rozważano onegdaj na konferencji odbytej w lwowskiej dyrekcji kolejowej przy współudziale komendantów policji państwowej okręgu lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego na której nie zapoznając potrzeby wzmocnienia komisariatów i posterunków policji państwowej już istniejących na większych dworcach oraz ustanowienia nowych takich posterunków, stwierdzono, że szczupłość personelu policyjnego nie pozwala obecnie na uwzględnienie wszystkich potrzeb. Postanowiono więc dążyć na razie do powiększenia stanu osobowego policji państwowej celem wzmocnienia posterunków na dworcach.

— (U) Telegramy prywatne do Ukrainy i Rosji. W ostatnich czasach zdarzyły się wypadki, że niektóre urzędy telegraficzne wskutek nieporozumienia przyjmowały telegramsy prywatne do Ukrainy i Rosji, które ze szkodą dla odnośnych nadawców nie dochodziły do miejsca przeznaczenia. Wedle osiągniętej w tym kierunku informacji u kompetentnych władz nie jest jeszcze dozwolony prywatny ruch telegraficzny do Ukrainy i Rosji, zaczem przestrzega się interesentów przed nadawaniem telegramów do tych krajów. Znamionem jest, że sporadycznie nadchodzą z Rosji i Ukrainy prywatne telegramsy drogą na Warszawę.

— Sądy przysięgły h na terenie b. zaboru rosyjskiego. W wykonaniu art. 83 konstytucji Ministerstwo sprawiedliwości przystąpiło do opracowania projektu ustawy o sądach przysięgłych na terenie byłego zaboru rosyjskiego.

— Odznaczeni artyści. W piśmie warszawskich czytamy: Artyści teatrów miejskich pp.: Władysław Walter, Julian Krzewiński i Józef Sendek dnia 25 b. m. byli dekorowani „Krzyżem walecznych“ za czynny udział w walkach w Złotnikach (Galicja). Miejsce dekoracji — koszary kompanji zamkowej.

— Gnieźnieński Uniwersytet ludowy ukończył swój pierwszy semestr. Sluchaczy z warstw kupieckich, rzemieślniczych i robotniczych było ogółem 307. Frekwencja na wykłady wykazuje przeciętnie 60 proc. Najpilniej uczęszczali na wykłady sluchacze z warstw urzędniczych.

— W Związku naukowo-literackim odbędzie się 27 b. m., we czwartek w sali Tow. politechnicznego (ul. Zimorowicza 9), o godzinie 8 wieczorem wykład p. Józefa Jedlicza na temat: „Teatr a kino jako zagadnienie artystyczne i kulturalne, społeczne i narodowe“.

— Zebranie kupców grosistów odbyło się wczoraj w magistracie, dla zastanowienia się nad sprawą przystąpienia do Stowarzyszenia kupców polskich w Warszawie, którego cele przedstawił p. Wartalski. Towarzystwo dąży do skupienia handlu na całym obszarze Polski w rękach polskich, oraz do podniesienia poziomu kupiectwa i do ekspansji na wschód. Postanowiono, za zgodą lwowskiej kongregacji kupieckiej, przystąpić do stowarzyszenia, a do prezydium oddziału lwowskiego weszli pp.: Lubomirski, jako przewodniczący, dr. Krzysztoń, Połaniecki i Bienkowski. Skarbnikiem został p. Hosiowski, sekretarzem dr. Innatowicz.

— (U) Transport kamieni dla naprawy dróg. Ministerstwo kolei żelaznych wydało zarządzenie, wedle którego prawo wydawania świadectw celem uzyskania ulgi taryfowej dla przewozu kamieniami kamienia surowego, łupanego, kruszonego, nieobrobianego, piasku, żwiru, tłucznia lub szutru do budowy i naprawy dróg bitych przysługuje nie tylko samorządom miejskim, (magistratom), ale i powiatowym.

— Szpieg czy przemytnik. Wczoraj aresztowano na dworcu głównym mężczyznę, który legitymował się paszportem czechosłowackim na nazwisko Władysława Pelikana z Krems nad Dunajem. Myślano z razu, że to szpieg, rewizja jednak osobista wydała rezultat nieoczekiwany. Oto znaleziono przy nim 400.000 rubli carskich, obryzmą ilość kierełek, 11 łanusczków złotych i wiele innej biżuterji. Stwierdzono też, że rzekomy Pelikan pochodzi z Bezarek pow. Bóbrka, nazywa się Salo Kemarin i jest zwykłym przemytnikiem.

— Tajny przemysł. Wczoraj dokonano rewizji w domu Bera Altmanna przy ul. Objazdowej 8 i znaleziono tam kilka tysięcy pudełek na sacharynę, na papierosy „Prezydent“ i banderole monopolowe. Wszystko to służyło do sprzedaży sacharyny i papierosów, wyprodukowanych w jakiejś pokatnej fabryczce, której właścicieli szukano, dotąd jeszcze nie

odkryto. Wszystkie osoby obecne w mieszkaniu Altmanna aresztowano i odprowadzono do komisariatu.

— Ponowne śledztwo w sprawie zamordowania hr. Mirbacha. »Dan. Allg. Ztg.« donosi z Moskwy: Rada komisarzy ludowych poleciła wdrożyć ponowne śledztwo w sprawie zamordowania w r. 1918 posta niemieckiego w Moskwie hr. Mirbacha. Śledztwo miało wykazać, że hr. Mirbach p dł ofiarą spisku socjalnych rewolucjonistów, którzy chcieli w ten sposób sprowokować wojnę między Niemcami i Rosją sowiecką.

— Nowy wynalazek. Prof. Uniwersytetu Istvauffy w Budapeszcie wynalazł sposób fabrykacji celulozy i papieru z łodyg kukurudzy.

Komunikaty.

— Z Polskiego Związku zdrojowisk i uzdrowisk i kąpeli morskich we Lwowie dowiadujemy się że z dniem 12 b. m. biura Związku przeniesione zostały na ul. Jagiellońską 20/1. (do dyrekcji polskiego Biura podróży „Orbis“), gdzie udziela wszelkich informacji w sprawach zdrojowisk i uzdrowisk polskich.

Równocześnie wszystkie biura „Orbisu“ będą działać jako ekspozytury Polskiego Związku zdrojowisk i uzdrowisk i jako takie przyjmować zapis członków, oraz wszelkich zgłoszeń, w sprawach odnoszących się do zakresu działania Związku.

— Związek adwokatów polskich. W poniedziałek 1 maja b. r. odbędzie się o godzinie 6:30 wieczorem w sali Tow. politechnicznego, ul. Zimorowicza 9, odczyt naczelnika oddziału Izby skarbowej dr. Jana Gottfrieda „O podatku przemysłowym“, na który zaprasza się członków Związku, członków Tow. prawniczego, Tow. politechnicznego, Tow. ekonomicznego i Związku sędziów.

Prezes: dr. Dziedzieliwicz. Sekretarz: dr. Nieduszyński.

Notatki literacko-artystyczne.

Repertuar Teatru Miejskiego.

Początek przedstawień o godz. 7:30 wieczorem.

Dziś, we środę „Wielki wieczór baletu“, (gościnnie występ A. Fortunata i N. Kirsanowej). — Jutro, we czwartek „Werna kochanka“, komedia w 3 aktach Fijałkowskiego. — W piątek „Sprzedana narzeczona“, opera w 3 aktach Smetany. — W sobotę popołudniu „Krakowiaci i górale“, opera.

Repertuar Teatru Nowości.

Dziś, we środę i w czwartek „Szał miłości“, operetka w 3 aktach Buttykaya. — W piątek „Dama w gronostajach“, operetka w 3 aktach Gilberta. W sobotę „Szał miłości“, operetka w 3 aktach Gilberta.

Repertuar Teatru Małego (ul. Gródecka 2).

Dziś, we środę „Kontrolor wagonów sypialnych“, farsa w 3 aktach Bissina. — Jutro, we czwartek „Roztwór prof. Pytla“, groteska w 3 aktach Winawera. — W piątek i sobotę „Kontrolor wagonów sypialnych“, farsa w 3 aktach Bissina.

Kursy giełdowe.

Lwów, dnia 26 kwietnia, godz. 10:30.

Marki niemieckie	14.50	(15.20—14.75)
Franki francuskie	354	(000—000)
Franki szwajcarskie	000	(—)
Funty sterlingi	16.800	(— —)
Wiedeń	00—00	(49.5—51.5)
Korony niem.-austr.	00—00	(49.00—51)
Korony czeskie	00—00	(74—75.5)
Praga, wyplat	00—00.00	(75—76)
Lei	—	(00—00)
Liry	—	(—)
Budapeszt	—	(—)
Paryż	—	(000.00—000.00)
Berlin	—	(14.75—14.90)
Dolary amerykańskie	3785—3825	(3835—3840)
„ kanadyjskie	3595—3615.00	(—)
Zurych Marki polskie	00.00	

Tendencja na marki niem. niżkowa, na dolary trochę silniejsza.

Uwaga: Pierwsza cyfra wskazuje kurs informacyjny, druga, w nawiasie, kurs oficjalnej giełdy.

TELEGRAMY.

POLSKO—ROSYJSKO—UKRAIŃSKA KOMISJA ROZRACHUNKOWA. (

Warszawa. (PAT.) Dnia 24. bm. odbyło się czwarte z rzędu posiedzenie polsko-rosyjsko-ukraińskiej komisji rozrachunkowej, na którym przewodniczył z kolei przewodniczący delegacji rosyjsko-ukraińskiej p. Oboteński. Na porządku dziennym była w dalszym ciągu sprawa rozrachunku z tytułu pretensji polskich do byłych rosyjskich państwowych kas oszczędności.

Z POD OBUCHA.

Wilno. (AW.) Dnia 20. bm. Naczelnikowi Państwa złożyli mieszkańcy pasa neutralnego memoriał, w którym powołując się na wypowiedzianą przez posłów swych w Sejmie wileńskim wolę należącą do Polski, proszą o wzięcie ich w obrotę przed coraz częstszymi gwałtami wojsk i władz litewskich.

Wilno. (AW.) W sejmie kowieńskim z okazji dyskusji nad projektem konstytucji litewskiej przy paragrafie o wolności wyznań obywateli przyszło do gwałtownych starć między stronnictwami. Frakcja chrześ.-socialna opuściła salę obrad po ostrej sprzeczce z socjalistami.

Wilno. (AW.) § 5. konstytucji litewskiej, który uznaje język litewski jako jedyny język państwowy jest sprzeczny z tym paragrafem konstytucji lit., który stwierdza, że poszczególne części terytorjum litewskiego mogą tworzyć odrębne jednostki autonomiczne.

ROZCZAROWANIE DELEGATÓW LITEWSK.

Genoa. (PAT.) Na posiedzeniu komisji transportowej delegacji litewskiej oświadczyli, iż poprawa tranzytu na terytorjum państwa litewskiego nie może być dokonana, ponieważ część terytorjum tego okupowana jest przez Polskę. Przewodniczący komisji Jadot zwrócił uwagę, iż oświadczenie to nie dotyczy obrad komisji, nie udzielił nikomu w tej sprawie głosu i nie dopuścił do umieszczenia jej na porządku dziennym.

JEZYK NIEMIECKI W PIERWSZEJ KADENCJI SEJMOWEJ POLSKIEGO ŚLĄSKA.

Warszawa. (Tel. wł.) W toku rokowań polsko-niemieckich w Genewie pod przewodnictwem Calondera przyszło między delegacjami polską a niemiecką do ugody, dopuszczającej język niemiecki w sejmie śląskim w okresie pierwszej jego kadencji. Takiesamc prawo zostało zastrzeżone dla języka polskiego w niemieckiej części Górnego Śląska.

DALSZE ODROCZENIE SPRAWY JAWORZYN

Warszawa. (Tel. wł.) Poseł Rzeczypospolitej hr. Zamojski i delegat czeski w Paryżu Otusky, wystosowali do Rady ambasadorów notę z propozycją odroczenia terminu rozstrzygnięcia sprawy Jaworzyny o dalsze dwa miesiące. Podróż kierownika Wydziału środkowej Europy, p. Ladosia do Genewy pozostaje w związku z tą propozycją.

MIANOWANIA NA PLACÓWKACH ZAGR.

Warszawa. (Tel. wł.) Jerzy Dzeduszycki mianowany został wicedyrektorem departamentu administracji w Min. spraw zagranicznych. Stan. Srokowski został mianowany konsulem generalnym w Hamburgu i równocześnie inspektorem placówek konsularnych w Niemczech, krajach skandynawskich, w Holandji i w Kłajpedzie. Zbigniew Miszke został mianowany konsulem w Kurytybie, a dotychczasowy konsul Głogowski powołany został do Warszawy.

SPRAWA UPOSAŻENIA URZĘDNIKÓW NA RADZIE MINISTRÓW.

Warszawa. (Tel. wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu Rady Ministrów ma być omawiana kwestja poprawy bytu urzędników. Prawdopodobnie przy tej sposobności będzie poruszona kwestja uposażenia osób wojskowych. Dymisja Ministra spraw wojskowych, gen. Sosnkowskiego nie będzie poruszana na dzisiejszej Radzie Ministrów. Sprawa ta będzie załatwiona prawdopodobnie poza Radą Ministrów.

POLSKO NIEMIECKIE POROZUMIENIE W GDANSKU.

Genewa. (PAT.) — Pełnomocnicy polscy i niemieccy po dojściu do porozumienia w szeregu spornych kwestji pracują obecnie nad ustaleniem w języku francuskim ostatecznej redakcji końcowych punktów konwencji. — Prace zakończone zostaną przypuszczalnie z początkiem maja.

PO KONFERENCJI WARSZAWSKIEJ.

Ryga. (PAT.) Pisma tuż donoszą, że konferencja warszawska stała się znówu głównym punktem sporów politycznych Finlandji. Sprawa ta łączy się stałe z dążnością konserwatywistów szwedzkich i socjalnych demokratów do obalenia ministra spraw zagranicznych, Molsty'ego.

PRZED ZEBRANIEM RADY LIGI NARODÓW.

Warszawa. (Tel. wł.) Z Genewy przyjechał do Warszawy dr. Askenazy, polski delegat na Ligę Narodów, aby z rządem polskim porozumieć się w sprawach, które znaleźć się mają na porządku dziennym najbliższego posiedzenia Rady Ligi Narodów. Chodzi przedewszystkiem o sprawę Gdańska. Dr. Askenazy powróci do Genewy 2. maja, posiedzenia Rady Ligi Narodów rozpoczyna się 10. maja.

ZAPRZECZENIE DYPLOMACJI NIEMIECKIEJ.

Berlin. (PAT.) — Poselstwo niemieckie w Paryżu zaprzeczyła publicznie wiadomości podanej za „Daily Mail“ w prasie francuskiej i angielskiej o tajnej klauzuli militarnej w traktacie niemiecko-rosyjskim.

JESZCZE JEDNO ZAPRZECZENIE.

Rzym. (PAT.) Ambasador niemiecki w Rzymie z polecenia swego rządu zaprzeczył energicznie rozpowszechnianym wiadomościom o dodatkowym tajnym traktacie rosyjsko-niemieckim.

NIEMA KONWENCJI WOJSKOWEJ WĘGIERSKO-ROSYJSKIEJ.

Budapeszt. (PAT.) Węg. B. K. zaprzecza urzędowo rozpowszechnianym pogłoskom o rzekomem zawarciu konwencji wojskowej węgiersko-rosyjskiej, nazywając tę pogłoskę bezsensownym wymysłem.

PRASA FRANCUSKA O TAJNYM UKŁADZIE WĘGIERSKO-ROSYJSKIM.

Paryż. (PAT.) Dzienniki paryskie zamieszczają depesze z Londynu precyzujące brzmienie tajnego układu jaki wedle krążących w Genewie pogłosek miał być zawarty między Węgrami, a Rosją, a którego zasadnicze punkty miały być ustalone w sobotę. — Wedle tej depeszy w myśl powyższego traktatu Rosja uznała aspiracje Węgier w sprawie granic, Węgry zaś uznają teren rosyjski w Besarabji. Ponadto Rosja i Węgry zobowiązały się udzielić sobie wzajemnej pomocy przeciwko Rumunii i małej Entencie. Traktat uznaje za prawomocny układ niemiecko-rosyjski, wreszcie przewidziane są zarządzenia w sprawie ewentualnej współpracy Niemiec, Węgier i Rosji na terenie ekonomicznym.

Alarmujące wieści z ostatniej chwili.

Katowice. (AW.) Krąży tu pogłoski, iż młodzież niemiecka, która przebywa na G. Śląsku, została powołana do szeregów niemieckich, dokąd ma się stawić w najbliższych dniach.

Katowice. (AW.) „Oberschl. Kurrier“ donosi z Genewy, że w pierwszych dniach maja zostanie zredagowany układ polsko-niemiecki w sprawie Górnego Śląska.

Frankfurt. (AW.) „Fr. Nachrichten“ donoszą z Paryża, jakoby francuska rada ministrów uchwalała w razie oporu Niemiec w sprawie reparacji postępować na własną rękę, tj. zmobilizować 9 roczników najdalej do 5. czerwca rb. i wkroczyć do Essen, Frankfurtu n. Menem i do Monachium.

Frankfurt. (AW.) Z Berlina donoszą, jakoby z Francji były wciąż wysyłane posiłki do miejscowości okupowanych obszarów Nadrenji.

Berlin. (AW.) Prasa niemiecka podaje wiadomości, jakoby francuskie ministerium wojny przy-

SOBÓR EKUMENICZNY.

(Rzym. (PAT.) — Agencja Ynsta donosi, że sobór ekumeniczny, odroczony przez Watykan w roku 1870, zbierze się w krótkim czasie ponownie.

NOWE POGŁOSKI O REDUKCJI ARMII CZERWONEJ.

Moskwa. (PAT.) W prasie pojawiły się wiadomości, że na posiedzeniu komitetu wykonawczego w dniu 5. maja br. Trocki zamierza wystąpić z projektem redukcji armji czerwonej jednakże tylko w tym wypadku, jeżeli konferencja genueńska będzie miała przecięt pomyślny dla sowjetów.

WOJSKA JAPOŃSKIE W POCHODZIE.

Paryż. (PAT.) Radio. Z Władywostoku donoszą, że wojska japońskie przeszły Ussuri i posuwają się w kierunku na Chabarowsk.

Moskwa. (PAT.) Z Cury donoszą. Sprawozdanie frontowe armji narodowo-rewolucyjnej: Nasze oddziały opuściły stację Ussuri, nie starli się z Japończykami. Opuśczone punkty obsadzają Japończycy.

Moskwa. (PAT.) Według nadeszłych tu wiadomości, wojska czerwonej republiki Dalekiego Wschodu pod naciskiem oddziałów białych i japońskich ustąpiły z okręgu Szanakowsko-Iwan i w dalszym ciągu cofają się w kierunku północnym. Ludność staje po stronie wojsk w Władywostoku. Stan armji czerwonej przedstawia się fatalnie. Dezorganizacja zupełna.

SPRAWY FINANSOWE W BOLSZEWJI.

Moskwa. (PAT.) Po Świętach Wielkiejnocy ceny wzrosły tu niekrywalnie. Rubel złoty kosztuje 2 miliony rb. sow. Kurs marki polskiej dochodzi do 1.000 rb. sow.

UMOWA NIEMIECKO-FIŃSKA.

Berlin. (PAT.) 23/4. Wczoraj w ministerstwie spraw zagranicznych podpisana została przez pełnomocników niemieckich i fińskich umowa, dotycząca się uregulowania najbliższych kwestji gospodarczych. Obie strony oświadczają gotowość traktowania spraw poruszonych w traktacie na jak najszerzej podstawie.

BUDOWA TRANSATLANTYCKIEJ RADIO STACJI.

Warszawa Ministerstwo poczt i telegrafów przystąpiło do robót przygotowawczych dla rozpoczęcia budowy transatlantycznej radio stacji w Warszawie.

OBZNACZENIE UCZONEGO.

Kraków. (Tel. wł.) Wczoraj przedpołudniem wojewoda krakowski p. Gafekci wręczył odznakę Orderu Białego Orła prez. polskiej Akademii umiejętności, profesorowi dr. Kazimierzowi Morawskiemu.

GROŹNY POŻAR W PODGÓRZU.

Kraków. (Tel. wł.) Wczoraj wieczorem wybuchł groźny pożar w fabryce narzędzi rolniczych firmy Kanarka w Podgórzu. Straż pożarna po dwugodzinnej pracy zdołała zlokalizować pożar. Szkody jednak są olbrzymie.

gotowywało się do mobilizacji wojsk załogujących w Alzacji i Lotaryngji. Przyczyny tych przygotowań prasa niem. nie wymienia.

Berlin. (AW.) „Berl. Tagbl.“ donosi z Genewy, iż Barthou zapowiedział oświadczenie się Francji w ciągu najbliższych 48 godzin — w sprawie traktatu gwarancyjnego między Anglią a Francją, któryby obejmował również Polskę, jak również w sprawie planu angielskiego, dotyczącego 10-letniej przerwy w zbrojeniach lądowych.

Berlin. (AW.) Prasa niem. donosi z Paryża, iż w kołach tamt. panuje przekonanie, że plan angielski powszechnego traktatu pokrojowego zawierać będzie wobec traktatu ros.-niem. specjalne środki zaradcze, jakoteż sankcje natury ekonomicznej, finansowej i dyplomatycznej, które mają być wprowadzone w życie w razie zagrożenia Polsce ze strony Niemiec lub Rosji. Traktat ten ma uznać prawa Francji do sankcji przeciw Niemcom.

